

Bakalářská práce Terezy Bízkové

Posudek vedoucí práce: Mgr. Naďa Hynková Dingová

Srovnávání vzdělávacích systémů tlumočnicků znakového jazyka v České republice a v Nizozemsku

Bakalářská práce kolegyně Bízkové slibuje přinést zajímavé informace vyplývající z porovnání vzdělávacích systémů pro tlumočnický znakového jazyka u nás a v Nizozemsku. Zpracované informace jsou předkládané ve dvou částech – v teoretických kapitolách a kapitolách s výzkumem a závěrečným vyhodnocením.

Teoretická část je přínosná především tím, že velmi stručně, avšak celkem přehledně předkládá popis situace tlumočnicků znakového jazyka v obou zemích. Diplomantka předkládá informace, které jsou relevantní, nenechává text zbytečně „bobtnat“. Ne vždy je však autorka vstřícná ke čtenáři. Častokrát nedokládá svá tvrzení odkazem na zdroj (str. 11: *„Odhaduje se, že v každé zemi žije 15.000 neslyšících...“*); (str. 12: *Mezi první tlumočnický znakového jazyka se řadí vzdělaní neslyšící, tedy osoby se zbytky sluchu nebo ohluchlé, což znamená, že ztratily sluch až v průběhu života, lidé pracující v ústavech pro hluchoněmé jako učitelé neslyšících, ředitelé, kteří ve svém volnu tlumočili dále slyšící děti neslyšících rodičů, jejich tehdejší práci lze přirovnat k dnešní práci sociálního poradce.*); (str. 13: *CZTN je považováno za největšího poskytovatele tlumočnických služeb pro neslyšící v České republice.*). Velké rezervy má kapitola shrnující legislativní ukotvení tlumočení znakového jazyka (není obecně nastíněn systém legislativního řešení, informace v textu lze pochopit tak, že všechny legislativní dokumenty řeší tlumočení obecně, což je velmi zavádějící). Zároveň není úplně jednoduché se v textu orientovat, protože citace nejsou psané kurzívou a tak výňatky ze zákonů splývají s autorčinými komentáři. Citace jsou problémem v textu celkově, často se objevuje i nesystematičnost (někdy uvozuje citaci jménem i příjmením autora, jindy zase jen příjmením apod.). V některých místech v textu chybí propojení informací. Když autorka uvádí např. požadavky CZTN jako největšího poskytovatele tlumočnických služeb, vyznívá to tak, že si požadavky určila organizace sama. Postrádám propojení s informacemi o zákonu o sociálních službách, kde je vymezena odborná způsobilost pracovníků v sociálních službách tj. tlumočnicka a tak je to pro všechny poskytovatele tlumočnických služeb závazné. V kapitole o způsobech profesní podpory začínajících tlumočnicků v ČR a v Nizozemsku, která je svým rozsahem na pouhých deseti řádcích, chybí konkrétní systémové formy podpory. Nizozemsko nám totiž v tomto ohledu může být velkým vzorem. Chybějící popis podpory začínajících tlumočnicků v textu není, přestože jsem autorku v průběžných připomínkách na tento fakt upozorňovala a dokonce jsem doporučovala k tomu účelu užitečnou literaturu.

V části práce, která se věnuje výzkumu, oceňuji podrobný popis postupu při zajišťování dat pro jeho zpracování. Zároveň velmi pozitivně hodnotím autorčino rozhodnutí nakonec realizovat předvýzkum, aby tím podpořila kvalitu a především využitelnost finální verze dotazníku. Velkým zklamáním jsou však komentáře výsledků, zpracovaných především v podobě grafů. Vyznačují se formulačními nedostatky (str. 40 *Výzkumu se účastnili začínající tlumočníci až tlumočnick se 40letou praxí*); pravopisnými chybami a obsahovými nejasnostmi (str. 41 *Mezi respondenty byly začínající tlumočníci i tlumočnick, který plnohodnotně komunikuje ve znakovém jazyce po dobu 48 let*). Mnoho grafů, kde by byl důležitý komentář, žádné doplňující informace neobsahuje. Pro mě velmi užitečná kapitola Doporučení pro další vývoj vzdělávání pro tlumočnický znakového jazyka v ČR je příliš obecná, shrnující a především stručná (necelá jedna strana).

Doplňující otázky:

1. Uveďte **největšího** poskytovatele tlumočnické služby a zdůvodněte, proč jste vybrala právě toho?
2. Jak jsou v současné době nastavené **kvalifikační předpoklady/odborná způsobilost** pro poskytování tlumočení znakového jazyka? Jaké je požadováno další vzdělávání po tlumočnících znakového jazyka?
3. Jaké výhody a nevýhody by podle vás přineslo vytvoření **registru** tlumočnicků znakového jazyka (i na základě zkušeností z Nizozemska).

ZÁVĚR

Bakalářská práce Terezy Bízkové srovnává systémy vzdělávání tlumočnicků v České republice a v Nizozemsku. Může být především v současné době užitečnou při řešení problémů v tlumočnické oblasti u nás. Za tímto účelem by bylo velmi žádoucí, kdyby autorka některé vybrané části práce publikovala. Práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci a lze ji doporučit k obhajobě.

Naďa Hynková Dingová

13. 6. 2014

Návrh klasifikace: velmi dobře (o definitivní klasifikaci rozhodne vlastní průběh obhajoby).